

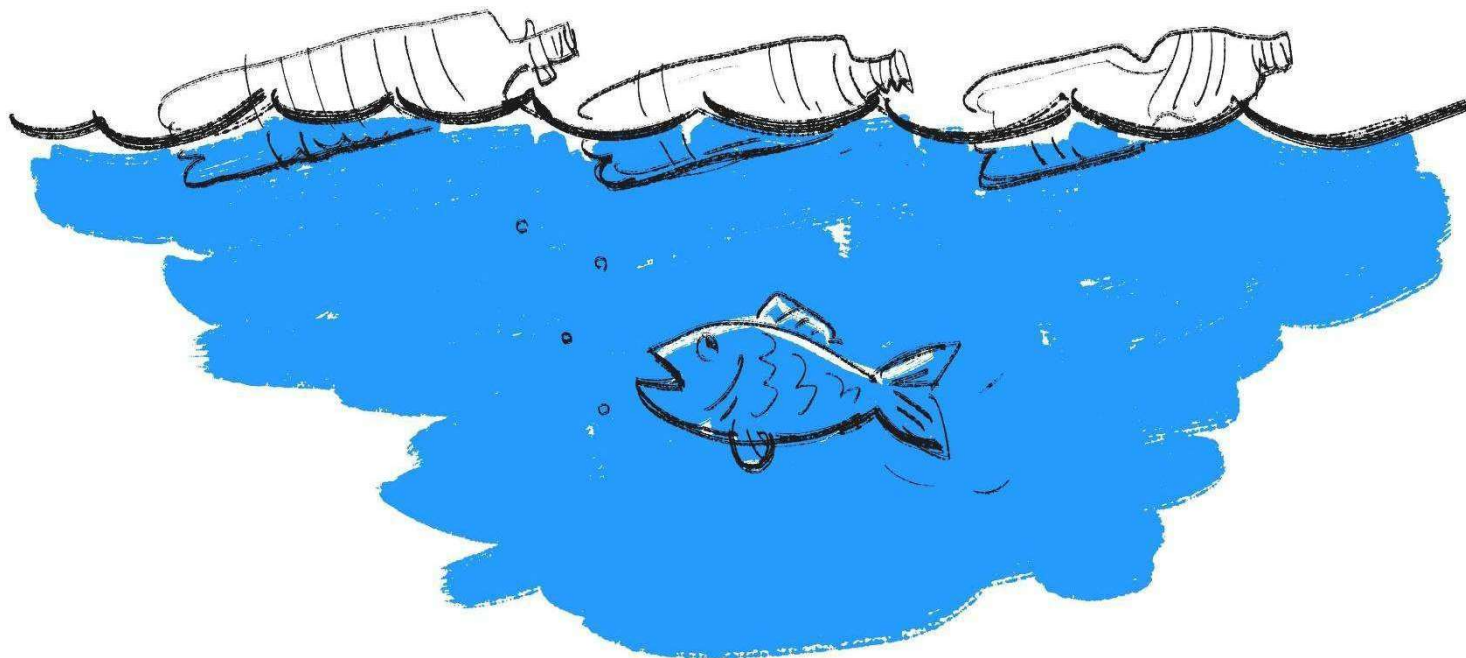

Erasmus+

Vrámcí programu Erasmus+ 5 krajín 1 vychádza 4. zväzok série učebníc Čistá Tisa:
Elektronická kniha o znečistení riek, známa aj ako:

PLASTOVÝ PIRÁTSKY DENNÍK

Zaujíma vás, prečo je v riekach toľko plastov? Neviete, kto sú plastoví piráti?! Zoznámte sa so zvieratami, ktoré žijú v rieke, a s ľuďmi, ktorí sa snažia vyčistiť riekú Tisa od znečistenia!

Podpora Európskej komisie na výrobu tejto publikácie nepredstavuje súhlas s obsahom, ktorý odráža len názory autorov, a Komisia nemôže byť zodpovedná za prípadné použitie informácií, ktoré sú v nej obsiahnuté.

Podpora Európskej komisie na výrobu tejto publikácie nepredstavuje súhlas s obsahom, ktorý odráža len názory autorov, a Komisia nemôže byť zodpovedná za prípadné použitie informácií, ktoré sú v nej obsiahnuté.

**Financovaný
Európskou úniou**

E-kniha o znečistení riek, známa aj ako PLASTOVÝ PIRÁTSKY DENNÍK

Štvrtý zväzok série učebníc Čistá Tisa.

E-kniha, prvé digitálne vydanie.

Vydané v angličtine a vo všetkých jazykoch povodia Tisy (ukrajinčina, rumunčina, maďarčina, slovenčina, srbčina) v rámci projektu 5in1.

Napísal: Dávid Molnár Attila, iniciatíva Plastic Cup (Szolnok, Maďarsko)

Redakcia: (Sárospatak, Maďarsko), Zsuzsanna Bitter (Budapešť, Maďarsko), Annamária Farkas, Eliza Mastan (Baia Mare, Rumunsko), Gergely Hankó (Budapešť, Maďarsko),

Enikő Heé (Užhorod, Ukrajina), Huszta Erzsébet (Kanjiza, Srbsko), Janicsné Stumpf Tímea (Sárospatak, Maďarsko), Keszler Mária (Yasinya, Ukrajina), Lelkes Zsuzsa

(Nagyföldemes, Slovensko), Anna Sabadosh (Užhorod, Ukrajina)

Odborníci: Boglárka Rosta, Katalin Vészity

Ilustrácie: Áron Gauder, Emese Silimon

Recenzenti: Károlyné Bedő, Eszter Kulin

Preklad do jazykov Tisza a korektúry vykonali učitelia a zmluvní partneri projektu Erasmus+ v 1 z 5 krajín.

Redaktor stĺpca: Péter Kugler

Vypracované v rámci projektu Erasmus+ 5 krajín 1 s podporou Európskej únie.

viac informácií o projekte 5v1

<https://erasmus-plus.ec.europa.eu/projects/search/details/2020-1-HU01-KA201-078843>

#5in1 ID číslo projektu: 2020-1-HU01-KA201-078843

Publikácie z 5 krajín 1 prebiehajúceho projektu si môžete stiahnuť z webovej stránky Čistá Tisa:

www.tisztatisza.eu

Erasmus+

E-kniha o znečistení riek, známa aj ako PLASTOVÝ PIRÁTSKY DENNÍK

vydali Természetfilm.hu a združenie PET Kupa

5000 Szolnok, Gutenberg tér 2.

www.petkupa.hu

facebook.com/petkupa

petkupa@gmail.com

2023

Podpora Európskej komisie na výrobu tejto publikácie nepredstavuje súhlas s obsahom, ktorý odráža len názory autorov, a Komisia nemôže byť zodpovedná za prípadné použitie informácií, ktoré sú v nej obsiahnuté.

NÁŠ CIEĽ

V rámci programu Erasmus+ 5 krajín 1 rieka (5in1) boli napísané štyri knihy. Prvé tri zväzky série učebníc Čistá Tisa sú určené pedagógom, environmentálnym pedagógom a odborníkom, ktorí sa zaujímajú o udržateľné využívanie a recykláciu plastov a ktorí milujú a chránia rieky. Cieľom zväzkov vydaných vo všetkých jazykoch povodia Tisy (ukrajinčina, rumunčina, maďarčina, slovenčina, srbčina) je začať vychovávať generáciu, ktorá je gramotná v oblasti plastov, miluje a chráni rieky bez ohľadu na štátne hranice. Je to veľmi potrebné v čase, keď sú rieky znečisťované z mnohých strán, z mnohých dôvodov a z mnohých rôznych zdrojov, z ktorých najdôležitejším je všadeprítomné plastové znečistenie.

Práve držíte v rukách štvrtý zväzok série učebníc Čistá Tisa, ktorý je špeciálne určený pre deti. Cieľom knihy je oboznámiť ich s príčinami znečistenia riek a možnými riešeniami v prostredí rozprávkových kníh. Stručne povedané, táto kniha je rozprávkovou knihou, nie učebnicou. Ak splní svoj cieľ, bude sa čítať v čoraz väčšom počte miest a dedín pozdĺž rieky Tisa, čím sa zvýši povedomie o tejto krásnej a tajomnej rieke. Ak vás príbeh hrdinov zo série učebníc Čistá Tisa zaujal, prečítajte si ju aj vy! Kapitán Plastik, profesor Greenheart, P. J. PlastikpiRAT, Líza, Peter, Peťo, Bobor a Zverokruh čakajú na to, aby ste sa stali súčasťou príbehu: Čistenie Tisy. Ak sa vám táto kniha páči, odporúčame vám aj ostatné diely série učebníc Čistá Tisa 5v1, ktoré si môžete bezplatne stiahnuť z webovej stránky Čistá Tisa.

www.tisztatisza.eu

#5v1

Dôležité oznámenie

Prosím o pozornosť, ďakujem.

Pozor, začína sa rozprávka. Rozprávkové nebezpečenstvo, rozprávkové nebezpečenstvo.

Povedali sme vám to! Pozri ďalšiu stranu.

—
—

PlastovÝ PirÁtsky Denník

zistíte, kto sú plastoví piráti a riečny záchranár a prečo píšu
denník.

Ahoj,

Ospravedlňujeme sa za formality, ale na formality nie je čas. Čas nás tlačí. Táto kniha je prosbou o pomoc.

PROSÍM O POMOC, alias: S.O.S.

Možno viete, že naše rieky na celom svete majú veľké problémy. Volajú o pomoc, ale len málo ľudí presne rozumie tomu, čo nám hovoria. Mali by sme ich však počúvať, pretože rieky nám dávajú veľmi veľa. Sladkú vodu, ryby, energiu vody, krásu, miesta na odpočinok, dobrý vzduch, čistý vzduch s vôňou vody. Keď som začal písať tento príbeh, nerobili sme veľa pre to, aby sme to riekam vrátili. Keď píšem tieto riadky, stále sú vo vode znečisťujúce látky, stále plávajú na chrbtoch riek fľaše od limonád, stále sú tu deti, ktoré nikto nikdy nevzal na kanoje preto nepoznajú krásu a dobrodružstvo, ktoré v sebe skrýva biela voda.

Ste zvedaví?

Máte odvahu? Tak pod'te so mnou! Ale aj keď nemáš. Prosím ťa o pomoc, ale nie pre seba. Rieky potrebujú všetkých priateľov, ktorých môžu dostať, všetku pomoc, ktorú môžu dostať. Ak sa ku mne pridáte, poviem vám, ako som zmenil prestrelenú, starú a pochmúrnú budovu na veselú

škola Riversaver .

Ako sa deti, ktoré sem prišli, naučili veslovať a plávať. Ako sa na tvárach ustráchaných učiteľov vyčarili úsmevy a z rieky zmizli plasty. Zatiaľ vám nechcem povedať, kto som. Zatiaľ len povedzme, že som priateľ. A že som jedna z postáv tohto príbehu, ktorá osobne pozná všetky postavy tohto príbehu, od prvej po poslednú. A myslím si, že na konci si budeme dostatočne blízki na to, aby som mohol odhaliť svoju identitu.

Takže,

ako som napísal, moja osoba, moja identita, moje meno je zatiaľ tajomstvom. Zatiaľ, aby som mohol zostať inkognito, sa ťa nebudem pýtať, ako sa voláš. Veľmi ma to zaujíma: si dospelý alebo dieťa? Chlapec alebo dievča? Kam chodíš do školy? Koľko máš kamarátov? Čokoľvek. Som rád, že si tu. Som rád, že čítaš. Som rád, že sa zaujímaš o rieku a tajomné tvory, ktoré v nej žijú. Na konci príbehu budú všetci tvojimi priateľmi. Ďakujem, že sa s nami plavíte na vlnách. Pozdravujem ťa od vašich veselých dobrých priateľov, rieky ,

a samozrejme odo mňa ☺

Kapitola 1,

v ktorej sa zoznámite s malým plastpiRátom P.J., zistíte, ako vyzerá odpadkový ostrov uprostred oceánu v ďalekej budúcnosti, kto objavil prvý ostrov v minulosti a kto na ňom žije teraz. Dozvieš sa tiež, ako cestuje pošta vo fľašiach a ako vyzerá skutočná šifra.

Skutočne.

Tento príbeh sa začal vo vzdialenej budúcnosti. Presne za dvesto rokov, v roku 2222, za slnečného dňa, vonku v

Tichom oceáne.

Priamo uprostred otvorenej vody, kam sa pozriete, nikde nevidíte breh. Na tomto mieste teda vo vode plávala modrá sklenená fľaša so štíhlym hrdlom a veľmi dôležitým odkazom. Bola na ceste už takmer dvesto rokov. Práve tak dlho uplynulo od chvíle, keď ju niekto napísal úhladnými písmenami, dokonale vyhláskovanými. Potom ten niekto úhladne zroloval listový papier, zapečatil ho do fľaše, starostlivo zabalil a zveril rieke. Tento konkrétny človek nerobil neporiadok, ale bol v oveľa väčšej núdzi a list, ktorý napísal, bol vlastne prosbou o

pomoc. Poslal ho so želaním v srdci, aby fľaša

- a samozrejme aj správa v ňom - sa nejakým zázrakom dostane k adresátovi. A fľaša splnila svoju úlohu. Chránila správu pred vetrom, dažďom, chladom a teplom.

Obrázok 1: toto je príspevok vo
fl'aši alebo správa vo fl'aši.

Prešla tisíckami dobrodružstiev, nebezpečenstiev a skúšok, moriami, búrkami a vírmi.

200 rokov

neúnavne pokračovala v ceste, keď sa zrazu zastavila. do niečoho narazila. Ale do čoho by mohla správa vo fľaši naraziť uprostred oceánu, kde mapy neukazujú žiadne ostrovy ani kontinenty, len nekonečné more?

Rozbité vedro.

Fľaša doň . Rozbité vedro už nebolo žiadané, chcelo nového majiteľa, no zaseklo sa. Zaseklo sa v plávajúcej plastovej polievke a odvtedy sa nepohlo dopredu ani dozadu. Vedľa neho sa nachádzala plastová debna. Kedysi sa v nej nosili chutné, studené a bublinkové nealkoholické nápoje, ale keď trochu praskla, jej starý majiteľ ju hodil do mora. Plastovú debnu unášalo more, až sa stala zajatcom starej roztrhanej rybárskej siete.

Obrázok 2: Detailný pohľad na ostrov odpadkov
v strede oceánu. Nie je to veľmi pekné.

V opustenej sieti sa kedysi chytali ryby, ale teraz je v nej zapletené len vedro, debna a preliačený sud od oleja, ktorý sa zasa zakliesnil v tisícoch ďalších plávajúcich odpadkov, ktoré odhodili ľudia. A tak sa stalo, že dôležitý odkaz, sklenená fľaša, vedro, debna, sieť, sud, to všetko stretlo rovnaký osud.

Uviazli, beznádejne uviazli v

obrovskom odpadkovom ostrove

uprostred Tichého oceánu. Plastové fľaše, igelitové tašky, vrchnáky, použité figúrky Lega, rozbité vedierka, tégliky od jogurtov - to všetko plávalo vo veľkej kope. Bolo ich toľko a boli spolu tak dlho, že spolu tvorili skutočný ostrov.

Ostrov by ste márne hľadali na mapách, pretože taký tam naozaj nie je:

nie je tam!

Dôvod, prečo tam nie je, je ten, že keď čítate tieto riadky, ľudia ho práve len objavili. Prvý človek, ktorý uvidel túto veľkú hromadu odpadu uprostred mora, bol kapitán lode menom Moore a pomenoval toto miesto GPBP, čo je skratka, pretože námorníci radi používajú skratky, ale má to aj význam, GPBP znamená Great Pacific Garbage Patch, čo zhruba znamená

Veľká tichomorská odpadková škvrna.

Na začiatku ju nazval veľkou, no pred dvesto rokmi bola oveľa menšia, ale odvtedy sa stala naozaj veľkou, pretože ľudia stále vyhadzujú veľa vecí, a preto sa tu vyplaví veľa odpadu, tisíce ton. Je dobré vedieť, že toto miesto malo staršie, pravdivejšie a tajomnejšie meno. Tuta Oana. Takto toto miesto pomenovali odvážne polynézske potkany, ktoré sa sem dostali dávno pred ľuďmi. Priplávali na kanoe vyrezanom z kokosových škrupín a po pristátí okamžite vycítili, že toto nie je ostrov, aký navštívili predtým. Smeti totiž netvorili pod ich nohami pevnú pôdu, ale vlnili sa a pohybovali ako more. Mysleli si, že pristáli na chrbte obrovskej korytnačky, a tak toto miesto pomenovali

Tuta Oana

čo znamená "korytnačí dvor".

Mnohé z odvážnych polynézskych potkanov sa vydali na cestu za novými objavmi. Našlo sa však niekoľko potkanov, ktorí sa rozhodli zostať na plastovom ostrove. Ich potomkovia sú teraz známi ako tzv:

PlastpiRÁTi.

PlastpiRÁTi obývajú plastový ostrov už celé stáročia a svoje meno si vyslúžili tým, že dokázali postaviť obratné plachetnice z pet fliaš. Plavia sa, lovia ryby a lovia okolo Tuta Oana. Ďalej sa už nepohybujú, pretože sú tak zvyknuté na vratký terén, že keby boli na súši, nemohli by chodiť rovno. Ak na mori nie je príliš dobrý úlovok, hľadajú konzervy a zvyšky jedla na odpadkovom ostrove, aby získali denný prídel. Okrem zdravej stravy milujú aj rýchle občerstvenie, napríklad smotanový syr, kečup a farebné gumené medvedíky. Ich srst' je oveľa svetlejšia ako srst' ich predkov, s pestrými farebnými škvrnami. Môžu byť nielen biele, čierne alebo hnedé, ale môžu žiariť všetkými farbami

Dúhy.

Je to zo všetkých gubernátorov, plechoviek a potravinárskych farieb, ktoré nájdú na ostrove odpadkov. Za osobitnú pozornosť však stojí nielen farba kožúška plastpiRÁToV, ale aj jeho vzor. Legenda hovorí, že srst' každého plastpiRÁTa je

mapa.

Samozrejme, nie mapa celého sveta, ale špeciálneho miesta. Večer starí dobrí plastpiRÁTi rozprávajú svojim mladým, že každý kožuch je presnou mapou jedného kúta oceánu a že neexistujú dva rovnaké plastpiRÁTy, pretože každý z nich má svoju vlastnú mapu. Vzhľad mapy závisí od dobrodružstiev, ktoré na vás čakajú. Ak malé potkany odmietnu zaspáť, dospelí nám tiež povedia, že keď sa všetky malé plastpiRÁTy položia vedľa seba, mnoho-veľa malých kresieb sa spojí a vykreslí sa celá zemeguľa s oceánmi, kontinentmi, horami, riekami, ostrovmi - so všetkými divmi sveta.

Obrázok 3: Toto je P.J. plastpiRÁT Viete, ako sa
vyslovuje P.J.?

Akokol'vek sa vám páči!

P.J.,

silný malý PlastpiRAT sa o tieto tisíc rokov staré príbehy veľmi nezaujímal, mal na práci lepšie veci. Zaujímal sa o modernú popovú hudbu, od rána do večera obchádzal kopce Tuta Oana, veľkého ostrova odpadkov. Hovorieval, že "odpadky neexistujú, iba odpad a odpad je poklad". Jeho usilovnosť bola často korunovaná úspechom, našiel neotvorený

výber najlepšej hudby z 80. rokov,

mal chrómovú kazetu s niečím od Vangelisa, pýšil sa pôsobivou zbierkou platní a mal takmer nepoškodené CD Justina Biebera. PJ bo zvyčajne tak ponorený do práce, alebo skôr do smetí, že jediné, čo ste z neho mohli vidieť, bol jeho červený chvost trčiaci z plastovej fľaše. Keď sa vynoril s niečím novým, čo objavil v papuli, vtedy ste mohli naozaj obdivovať jeho srst'. Mal niekoľko malých škvŕn, okrem chvosta aj ďalšiu červenú škvrnu na čele a ďalšie modré, zelené a žlté škvrny, menšie väčšie fláky v zamotanej spleti. PJove schopnosti mechanika

sa prejavili, keď na ostrov odpadkov vyplavilo morský kontajner, ktorý v búrke spadol z dopravnej lode. Rýchlo premenil PJov chvost na kľúč na otvorenie kontajnera, v ktorom bola hromada premočených rádií, magnetofónov a prehrávačov. PlastpiRÁT to urobil tak šikovne, že čoskoro mal každý dom hudobný prehrávač a odvtedy, kamkoľvek ste na Tuta Oana prišli, mohli ste tu všade počuť

veselú hudbu.

Toto miesto veľmi potrebovalo toto šťastie, pretože o dvesto rokov neskôr by bolo v riekach a moriach viac odpadkov ako teraz. Nevadí, pomyslel si malý PlastpiRÁT, keď sa pozeral na rozbúrené more odpadkov, bude to len dobre. A dobre bolo. Všetok ten odpad, ktorý ľudia bezstarostne vyhadzovali a považovali za bezcenný, bol pre PJ veľmi dôležitý. Dávali mu prácu a niečo, čo mohol robiť. Vytriedil tie krajšie plastové fľaše a postavil si z nich domček s tienidlom na vrchu a dômyselným lapačom dažďovej vody. Potom tu uložil všetky nahrávky, ktoré našiel.

Vďaka nemu sa ostrov stal jedným z najšťastnejších kútov sveta, kde vždy hrala hudba. V deň svojich prvých narodenín požiadal malý šikovný PlastpiRÁT svojich priateľov, aby ho volali PJ. Vtedy ešte nevedel dobre po anglicky a myslel si, že PJ je skratka pre diskdžokej. Neskôr sa ukázalo, že diskdžokej je v **skutočnosti DJ**, ale na tom nezáležalo, už bol PJ. Takže bol rád, keď túto skratku našiel na starej elektronickej hre. Čokoľvek sa dalo opraviť, vyčistiť, vyleštiť a vystaviť: jeho zbierka bola otvorená pre každého, kto mal záujem o tieto kuriózne starožitnosti. PJ mal napríklad mlynček na kávu s medenými ramienkami, ktorý, keď k nemu privoňal, stále cítil lahodnú vôňu mletej kávy; kukučkové hodiny so zeleným vrchnákom, ktoré sa dali naťahovať a tikali a niekedy hovorili

"kukuk".

Mal tiež zbierku telefónov - tlačidlovú Nokiu, dotykový Samsung, smartfón Xiaomi, hyperfón Apple a Quantumphone, uvedený na trh v roku 2200. Viedol si aj samostatný katalóg všetkých odkazov vo fľaši, ktoré kedy našiel v koši.

Boli by ste prekvapení, koľko ľudí si svoje tajomstvá a želania uloží do fľaše a potom nechá svoje posolstvo napospas vode. Tieto fľaše sa potom buď k niekomu dostali, alebo ich odplavili tam, kde sa nahromadil zvyšok plastov: Tuta Oana, alebo ako to ľudia poznali, GPGP. Pošta z fliaš je veľmi starobylá forma posielania správ a PJ si ich všetky cenil. Vo svojej zbierke mal sedemsto rokov starý pirátsky

odkaz s pravou mapou pokladu, vtipnú kresbu malého dieťaťa spreď tristo rokov. Koncoročné vysvedčenie z minulého storočia, vymazané čiernym fixom a rozstrihané nožnicami. Listy na rozlúčku, želania, milostné listy. Ale PJ nikdy nevidel taký list, aký našiel v ten slnečný deň roku 2222.

Balansoval na sude s olejom na okraji ostrova s odpadkami, keď si všimol plastovú priehradku v sieti omotanej okolo suda, rozbité vedro vo vnútri a modrú sklenenú fľašu so správou na hrdle. Obratne ju vylovil a zubami ostrými ako britva opatrne vytiahol zátku z hrdla fľaše. Na zátku bolo napísané

stlačiť

a pustiť a správa poslušne vkĺzla do labky plastpiRÁTa. PJ rozviazal šnúрку, ktorá držala papier pohromade, a rozbalil správu. Nerozumel z nej ani slovo. Keďže PJ už vedel plynulo čítať a písať, bol si celkom istý, že správa je v kóde, inými slovami v šifre. "Kto bude schopný rozlúštiť šifru a prečítať správu?" uvažoval. V tej chvíli sa z prístavu ozvalo dlhé, prosté volanie starého lodného rohu.

-Nová loď! -

PJ zakričal a potom sa so správou v labke rýchlo rozutekal preč.

Obrázok 4: Toto je S&N alebo Straty a Nálezy, plastová
pirátska loď a loď na čistenie oceánov a záchranu riek

Kapitola 2,

v ktorej sa konečne ukáže, ako vyzerá skutočná plastová pirátska lod'. Naučíte sa, ako sa dohovoriť akoukoľvek zvieracou rečou s Quantumphonom a ako si vyrobiť kvetináče z recyklovaného odpadu z mora. A samozrejme sa čoskoro ukáže aj význam

Li'La'.

Tuta Oana

PJ bol nadšený. Na tomto ostrove bolo veľkou udalosťou, keď priplávala nová loď. A ak sa nejaká ľudská loď náhodou ocitla medzi pirátovými člnami, bola to oslava. Pohľad na malú nákladnú loď stačil na to, aby si každý vzal deň voľna, ale keď sa ozval ten smútočný

hukot hlbinej lode, celý ostrov odpadkov sa rozčúlil. Z celého okolia priplávali krdle púchov, morských vtákov, morských korytnačiek, krabov, potkanov a ďalších ostrovanov. Všetci chceli vidieť novopríchodzieho. A niet divu, že dav bol taký vzrušený.

- Je to SN? - opýtal sa niekto.
- Je to SN! - zakričal niekto.
- Ja to viem, je to naozaj SN, - zakričal naňho niekto iný.
- "Tá" SN?! - spýtalo sa neveriacky niekoľko ľudí.
- Áno, nepochybne je to ona," povedali si medzi sebou na móle.

Na ostrove nebol námorník, ktorý by nevedel, čo a kto, pretože lode sa vydávajú za námorníkov, takže kto je:

S&N

Každý, od najmenších námorníkov až po najstaršie morské vlky, už počul o slávnom S.N.

"Straty a nálezy"

(ako som vám povedal, morský ľud miluje skratky), takže pokračujme viac o S&N.

Je to

Plastová pirátska vlajková loď,

ktorá už dvadsať rokov nepretržite čistí oceány. Hovorilo sa, že skončila v Atlantiku, vyčistila tam všetok odpad a teraz prichádza do Tichého oceánu, aby vyčistila Tichý oceán. Mali by ste vedieť, že do roku 2222 sa povrch planéty Zem stal takým horúcim, pustým a slizkým od všetkého znečistenia a odpadkov, že väčšina ľudí opustila svoje suchozemské domovy a presťahovala sa do klimatizovaných bublinových miest v oceáne. Veľkým plastovým ostrovom, ropou a plastmi znečisteným vodám, sa lode zväčša vyhýbali a snažili sa ignorovať odpad, ktorý vypúšťali do životného prostredia.

Našťastie

boli tam aj svedomití, láskaví, starostliví a súcitní ľudia, ktorým bolo ľúto tučniakov zamotaných do plastových vrecúšok, delfínov uviaznutých v sieťach a mláďat albatrosov, ktoré trpeli kvôli plastovým viečkam. Takíto ľudia sa nemohli nečinne prizerať znečisťovaniu planéty a začali niečo meniť. Niektorí sa stali vedcami, iní začali pracovať v národných parkoch alebo sa stali vynálezcami, aby znížili skleníkový efekt a klimatické zmeny. Iní sa dali na prácu na plastovej pirátskej lodi a robili všetko pre to, aby vyčistili vodu a zachránili životy utrápených tvorov. V tejto dôležitej práci im pomohla skutočnosť, že o dvesto rokov neskôr

vd'aka kvantovému telefónnemu prekladaču bolo ľahké viesť rozhovor s akýmkoľvek druhom zvierat.

Stačilo zapnúť aplikáciu, nasadiť si náhlavnú súpravu a mohli ste hovoriť veľrybou, čajkou, korytnačkou alebo dokonca plastpiRÁTom. Kapitán S.N,. sa tiež pohrával so svojím kvantovým telefónom a musel si na to nasadiť okuliare. Jeho zavalité prsty trochu neisto šmátrali po displeji,

ale potom si už len vybral správny jazyk z ponuky prekladateľskej aplikácie.☹

-Pozor, pozor. Tuta Oana, tu hovoria Straty a Nálezy, tu je kapitán Plastik, ozvite sa, - povedal kapitán Plastik do kvantového telefónu, ktorý pripojil drôtom k lodnému reproduktoru. Keďže batéria reproduktora bola vybitá, zástupy ľudí, ktorí vzrušene počúvali na brehu, dokázali rozoznať len šum, praskot a potom jedno

vysoké zapískanie.

- "Zdravím všetkých milých ostrovanov, hlásim, že obaja jediní muži na palube, teda ja a papagáj Petito, sme zdraví ako buk," pokračoval starý námorník a reproduktor sa tu zmenil na tiché bzučanie.

- Mám dieru v trupe lode a bohužiaľ mi dochádza pitná voda.", dodal, čo reproduktor sprostredkoval publiku:

"...a diera (praskanie) v mojej pitnej vode...".

V radoch PlastpiRÁTov sa rozliehal tichý šum, pretože ešte nestretli nikoho, kto by predniesol dvojslovný prejav popretkávaný pískaním a praskaním.

- "Žiadam vás o povolenie pristáť. Koniec a koniec." dokončil kapitán Plastik a reproduktor naposledy zapraskal. Na oblohe zakričala čajka.
- Hip hip hurá pre SN! - zakričal niekto zozadu, keď sa zdalo, že rečenie sa skončilo.
- Hip-hip Hurá! - nadšene odpovedali ostatní.

Obyvatelia ostrova, ktorí čakali na pláži, prepukli v jasot. Kapitán to považoval za súhlas, vypol reproduktor, ktorý bol teraz vypnutý, a

spustil kotvu.

Ovácie, samozrejme, neboli za krásny prejav, ale za slávne činy, ktoré Straty & Nálezy vykonali podľa legiend, ktoré sa šírili v prístavoch. V roku 2222 pracovali stovky plastických pirátskych lodí na čistení oceánov po celom svete. Každá z nich bola inšpirovaná loďou S&N.

Táto bola najstaršou a najznámejšou zo všetkých plastpirátskych lodí. Presne pred dvadsiatimi rokmi

sa objavila v Atlantickom oceáne

Je to ďalší oceán, oddelený od Tichého oceánu veľkým americkým kontinentom.

Obrázok 5: Kapitán Plastik pri pohľade spredu.
Zo strany vyzerá úplne inak.

V tom čase bolo z fliaš sotva vidieť Atlantický oceán a v oceáne plávalo najmenej desať obrovských odpadových ostrovov, ale to posádku S.N. nevystrašilo. Bez váhania zaútočili na plávajúci odpad a vytrvalou a namáhavou prácou vyčistili celý oceán od plastov. Obrovský úspech, dokonca aj pre loď, ktorá má byť vyrobená z posledného kúska recyklovaného odpadu. Súdca podľa vzhladu S.N. sa zdalo, že táto

legenda je pravdivá,

pretože loď by sa dalo opísať hocijako inak len nie krásna. Niektorí ľudia si mysleli, že je to vrak lode alebo neovládateľná loď duchov, pretože vyzerala tak ošumelo. Samotný trup pripomínal starú vikingskú vojnovú veslicovú loď, pretože mal bočné štíty a pekný špirálový luk. Na čele bola krásna busta s nápisom:

"Straty a nálezy"

Na palube pokračovali podivnosti. Najprv sa objavil krásny zelený háj, v ktorom na stromoch bez prestávky dozrievalo ovocie, tentoraz mandarínky. Pri korunách stromov sa škriabali sliepky. Vedľa stromovej výsadby stál malý veterný mlyn a obrovský stožiar. Na vrchole stožiaraviala veľká modrá vlajka, konvenčný symbol plastpirátov - plastová fľaša pripevnená na plachte.

Na palube bol aj otlčený, opotrebovaný modrý kontajner s pekným nápisom **Li'La'**.

Určite len ďalšia skratka, pretože námorníci milujú skratky. Vedľa modrého Li'La' sa nachádzal žiarivý skleník s množstvom kvetov, ďalšími včelami a farebnými motýľmi. Kapitán Plastik otvoril dvere skleníka dokorán a nechal včely a motýle vyletieť na prieskum ostrova. Petito, modrobiely papagáj, išiel s nimi pre prípad, že by sa im niečo stalo. Kapitán sa potom pustil do vykladania nákladu. Straty a nálezy nebol len zberač odpadkov, ale aj plávajúci spracovateľ plastov. Áno, presne tak, a na palube lode premieňal zozbierané plasty na najrôznejšie užitočné veci. Tieto veci sa potom posielali do celého

sveta na predaj, darovanie alebo zber. Jeden z týchto užitočných predmetov boli

kvetináče z recyklovaného materiálu.

Krásne kvetináče z morského odpadu sa použili na pestovanie krásnych sadeníc kvetov v skleníku. Každý, vážne, každý na svete chcel mať takýto recyklovaný kvetináč a teraz nastal ten správny okamih. Palubný žeriav SN

uložil vzácny náklad do veľkých debien na nábreží. Kapitán Plastik potom na svojom záchrannom člne dopádloval na breh a prostredníctvom svojho kvantifonu oznámil PlastpiRÁTom, že každý si môže kúpiť nejaké kvety, výmenou za len

pitnú vodu,

a, samozrejme, mechanik, ktorý pomôže opraviť stroje, ktoré sú rozbité na lodi. Nemyslite si, že za starých čias si kapitán Plastik nemohol všetko opraviť sám. Samozrejme, že mohol! Ale čas neprešiel bez stopy, ruky mu zmohutneli, zrak sa mu zhoršil, napríklad na malé skrutky nevidel dobre ani s okuliarmi, a ani plavba už nebola taká jednoduchá ako kedysi. Preto potreboval pomoc. Ak kapitán pristál inde, napríklad

na ostrove povestných nórskech potkanov

všetky kvety na pláži nevyložil, pretože by mu ich ukradli. Ale tu na Tuta Oana neboli potrebné žiadne takéto opatrenia. O PlastpiRÁToch je známe, že sú to čestní, dobre vychovaní obyvatelia. Kvety si brali len tí, ktorí im za to mohli dať

čerstvú pitnú vodu. Všetci obyvatelia ostrova si vyrábali pitnú vodu z dažďovej vody a plnili ju do starostlivo umytých fliaš od sódy.

Popoludní sa na pláži nazbieralo toľko fliaš s pitnou vodou, že bol plný aj priestor na SN. Na nábreží bolo ešte niekoľko kvetináčov, ktoré kapitán Plastik rozdával blízkym divákovi. Námorník musel byť unavený z celodenného balenia.

Bol večer. Posledný motýlik už utekal domov na večeru, všetky včely sa vrátili do skleníka. Papagáj Petito sedel kapitánovi Plastikovi na pleci.

Niekoľko minút mlčky pozorovali západ slnka a potom sa rozhodli ísť na večernú prechádzku. Nedošli ďaleko, pretože ich zavolali z neďalekej lavičky.

- Prepáčte, - niekto nesmel zapísať v jazyku PlastpiRÁT. - Prepáčte... Kapitán sa otočil k hlasu. Na lavičke sedel mladý muž s modrou fľašou so štíhlym hrdlom pod pazuchou.

-Nanešťastie kvetináč už nie je na sklade. Možno nabudúce, - povedal kapitán Plastik, zdvorilo prikývol a pokračoval v ceste.

- Ale ja tu nie som kvôli kvetom!" zopakoval opäť, teraz už trochu odvážnejšie.

- Tak prečo? - spýtal sa kapitán.

- Pretože ja som inžinier. Ja som PJ, - povedal malý piRÁT, postavil sa a na pozdrav natiahol malú labku, - **veľmi rád t'a spoznávam.**

Tretia kapitola,

ktorá ukazuje, že niekedy je v poriadku nabrať odvahu a prehovoriť, aj keď je človek, s ktorým hovoríte, trochu veľký a trochu desivý. Dozviete sa tiež, že plast sa musí pred recykláciou rozdrviť, že každá poriadna loď má lodný denník, ktorý sa musí každý deň starostlivo viesť, ako kyanid takmer vymazal život z rieky Tisa a kde sa nachádza Odesa. A je samozrejmé, že by ste nemali pripájať mlynček na kávu k prístroju na tavenie plastov, pretože to môže ľahko viesť k mnohým:

problémom.

Nečudo, že sa

PJ neodvážil ísť priamo za kapitánom Plastikom, keď hľadal mechanika. Stačilo mu, že z bezpečnej

vzdialenosti pozoroval legendárnu loď a starého morského vlka, ktorý sa okolo nej krčil. Na základe legiend si PJ myslel, že hrdinský plastový pirát je akosi mladší, vyšší. V skutočnosti bol nízky, bacuľatý, plešatý, so sivou bradou, špinavými nechtami a mierne krívajúci. Čo bolo správne, bol úsmev a láskavosť. Aj loď mu pripadala veľmi zaujímavá.

Jediné, čo chcel, bolo nejako sa dostať na palubu Stratov & Nálezov. Aj za cenu toho, že bude predstierať, že je inžinier, a osloví chodiacu, či skôr krívajúcu morskú legendu. Keby nenabral odvahu, nikdy by sa nedostal na palubu. Ale pretože sa mu podarilo prehovoriť, večer sa ocitol na legendárnej lodi.

Kapitán Plastik išiel dopredu, všetko mu ukázal a podrobne vysvetlil. Na čele lode bol stroj s názvom Morský slon, bol O.K., takže ho kapitán len stručne predstavil. Potom sa obrátil k prvej veci, ktorú bolo treba opraviť, čo bol

obrovský nílsky krokodíl.

Na prvý pohľad vyzeral stroj ako veľký zelený krokodíl s otvorenou papuľou. Jeho úlohou bolo vysávať plast z vody a obrovskými zubami ho rozhrýzť na malé kúsky.

Kapitán ukázal PJovi nákresy stroja a pokazenú časť.

-Načo potrebujeme takýto stroj?! - spýtal sa PJ.

-Prečo, prečo, veď ja to nechcem krájať ručne! - rozhorčene odpovedal kapitán, - teda

svojím mečom, pirátskym mečom, dodal.

- Prečo musíte krájať plast? - spýtal sa PJ, teraz už trochu opatrnejšie.

- Prečo, prečo, pretože inak to nemôžem dať do draka!! - povedal kapitán, akoby to bola samozrejmosť. PJ sa radšej tváril, že nevie, čo je to drak a prečo sa doň musí niečo dať. On len prikývol a išli ďalej.

Hovorilo sa aj o hrkotajúcom odsolovači morskej vody a o kontaktne nefunkčnej slnečnej plachte,

- ...a myslím, že s mojím reproduktorom môže byť niečo v neporiadku, - povedal kapitán a poškrabal sa vo fúzoch, na čo PJ prikývol, čo bolo naozaj veľmi výrečné. Kým dokončili celý zoznam opráv, bolo už neskoro večer. Na S&N sa rozsvietili lampy.

- Ste hladní? - spýtala sa stará morská soľ.

- Večeraaaaa -

zakričal papagáj Petito.

Obrázok šest': Kapitán Plastik
veľmi nahnevane seká plast
fľaše s mečom.

Strmé

schodisko viedlo do brucha lode. Dlhá chodba viedla do lodnej jedálne s policami na knihy po oboch stranách a PJ kútikom oka zahliadol niečo podobné potkanovi. Vytiahol to von. Na prednej strane obálky bolo napísané:

Rumini.

- Požičiam vám ju, ak ste ju nečítali, - povedal kapitán. Cítim cibul'ové fazule. Milujem cibul'ové fazule.

Lodná jedáleň bola ako zázrak. Vyleštená, hladko nalakovaná lodná podlaha sa leskla v žltom svetle lodných lúčov. Na opačnom konci miestnosti bol krb s útulne plápolajúcim ohňom. Steny zdobili fotografie, obrazy, kresby a lisované rastliny. Veľké okrúhle okná po oboch stranách hľadeli na more, ktoré sa strieborne lesklo v mesačnom svite. Uprostred miestnosti stál samotný stožiar, pevne pripevnený, a vedľa neho známy stroj.

-Aký pekný mlynček na kávu! - poznamenal PJ.

-Ako je to možné? Nie je to mlynček na kávu, ale **mlynček na**

čas. - povedal starý plastový pirát unavene. -Tisíc vírov, zabudol som, že aj tento je pokazený. A teraz k stolu! - zatlieskal.

Všetci traja, kapitán, Petito a PJ, spolu večerali. Zapili to mandarínkovým sirupom s dobrou čerstvou vodou. Po jedle kapitán vstal a ukázal PJ svoju kajutu, kde mohol spať. Potom dlho hľadal svoje okuliare, a keď ich nenašiel, požiadal PJ, či by mu mohol pomôcť napísať denník, kým pôjde spať. PJ si s radosťou sadol za stôl a otvoril obrovskú, v koži viazanú knihu, na ktorej obálke boli veľkými písmenami napísané slová:

PLASTOVÝ PIRÁTSKY DENNÍK

Plastové pero bolo k denníku pripevnené hrubým povrazom. PJ vzal pero do ruky a trpezlivo čakal, kým sa kapitán usadil do svojho veľkého kresla na čítanie pri kachliach.

- 1. mája 2222 - diktoval kapitán a pod hlavu si strčil vankúš - Poloha 5 stupňov 12 minút severnej zemepisnej šírky, 176 stupňov 11 minút západnej zemepisnej dĺžky. Zakotvenie v Tatu Oana. Srdečné privítanie.

V tomto okamihu

prehodil si cez kolená prikrývku a vydal zo seba veľké zastonanie, a keď mu Petito vletel cez plece do kľetky s otvorenými dverami.

-400 vydaných recyklovaných kvetináčov a sadeníc. 550 litrov pitnej vody v zásobe. Jeden nový člen na palube. PJ, plastpiRÁT , povolanie: lodný inžinier....

Nasledoval hlboký vzdych. PJ chvíľu mlčky čakal na pokračovanie, ale keď neprišlo, kradmo sa pozrel cez plece ku krbu. Kapitán Plastik nepochybne zaspal počas diktovania. PJ zavrel denník a vrátil sa do kajuty. Ešte nikdy nebol v takej mäkkej posteli, no napriek tomu nemohol zaspáť. Zo všetkého mu trépla hlava.

Drak, Krokodíl, Odsol'ovač, Mlynček na čas...

Mal toľko otázok, že nemohol spať. Vstal a vrátil sa do jedálne. Prešiel k denníku. Stolička hlasno zavrzgala, keď papagáj otvoril oči.

-Môžem? - zašepkal PJ Pepitovi.

-Áno - zacvrlikal papagáj, potom si rozstrapatil perie a strčil hlavu pod krídlo. PJ otvoril denník na prvej strane a začal čítať.

V tomto bode

sa ukázalo, že lodný denník obsahuje nielen všetky plavby S&N, ale aj celý život kapitána Plastika. Nejakým spôsobom sa však mýlili dátumy, pretože lodný denník sa začínal v predchádzajúcom tisícročí. Bol plný vlepených papierov, správ, vylisovaných rastlín, kresieb, fotografií a zaujímavých opisov. Prvý zápis bol z roku 1989, čo by znamenalo, že kapitán Plastik má niekoľko sto rokov. PJ sa pozrel na kapitána, ktorý hlasno chrápal. Nevyzeral na viac ako šesťdesiat. PJ pokrčil plecami a čítal ďalej. Ukázalo sa, že kapitán sa narodil v malej horskej dedinke, jeho matka bola učiteľka a otec rybár. Jeho matka mala v denníku niekoľko výrokov, napríklad "naozaj vlastníš len to, čo si prečítaš" a podobne. Otec ju naučil aj ďalšie múdrosti, ako napr:

"nedorastené ryby sa musia vždy hádzať späť!"

Ako chlapec bol kapitán celkom dobrý študent - dalo sa to vyčítať z vysvedčení, ktoré mal nalepené v žiackych knižkách - a mal poznámky o tajomnom priateľovi, ktorého volal K. Ich obľúbené ihrisko bolo na nábřeží. Veľa plávali, stavali plte z odpadového dreva, mali malý ostrov, kde si postavili vlastnú chatku. Vyvinuli si vlastnú šifru, aby dospelí nemohli prečítať, čo si hovoria. A keď padla noc a oni sa unavení vrátili domov.

čerstvé vyprážené ryby

ktoré na nich čakali na stole a ktoré jeho otec v ten deň chytil v rieke. A tak ich život plynul vo veľkom šťastí a pokoji až do jedného hrozného dňa, keď sa do rieky vylialo množstvo kyanidu. Jedovatá látka unikla z neďalekej bane, zafarbila vodu na červeno a zabila ryby. Odvtedy kapitánov otec márne nahadzoval siete a nič nechytal. Plat jeho matky

ako učiteľky bol príliš nízky na to, aby uživil celú rodinu, a tak sa odsťahovali.

Mladý kapitán, ktorého volali Misu, bol veľmi smutný, keď sa lúčil s K.

Pádlovali po prúde rieky na otcovej rybárskej lodi, až kým nedoplávali k Dunaju, najmocnejšej európskej rieke. Pádlovali ďalej, celé dni a týždne, a tak sa dostali

do krásneho mesta Odesa na pobreží Čierneho mora na Ukrajine. Misuov otec sa tu zamestnal ako rybár na námornej lodi. Keď vyrástol, Misu sa stal inžinierom. Naučil sa triky tohto remesla. V tom čase bolo Čierne more plné nielen kyanidu, ale aj mnohých ďalších znečisťujúcich látok, napríklad plastov. To Misu veľmi trápilo. Vyrastal pri rieke s prílivom a odlivom a nechcel sa celý deň pozerieť na znečistené more. Vo voľnom čase začal stavať loď na čistenie vody.

Postavil ju zo všetkého, čo našiel. Z vrakov starých lodí, použitých a vyradených vecí. Stala sa z nej loď Straty&Nálezy, ktorá ako prvá zbierala plasty v Čiernom mori. Mala mnoho inovácií, všetky vymyslel a patentoval Misu.

Myslel si, že nikdy nebude mať taký veľký nápad ako obrovský vysávač s názvom Morský slon - stroj, ktorý by dokázal vysávať plasty z vody, pričom by nechal plávajúce stromy, korytnačky a ryby na pokoji. Vtedy dostal svoje meno: Kapitán Plastov. Potom však celkom náhodou vytvoril ešte geniálnejší stroj. Z medeného mlynčeka na kávu, ktorý kúpil v starožitníctve v Odese, vyrobil funkčný stroj času, a ani nevedel ako. Stroj začal fungovať, keď náhodou pripojil mlynček na kávu k stroju s názvom Tisa Drak. Od tej chvíle vždy, keď otočil pákou mlynčeka, letel v čase o jeden deň dopredu. A ak otočil o jednu dozadu, vrátil sa v čase o jeden deň späť. Svoj vynález pomenoval

Mlynček na _____ čas. _____

PJ zdvihol zrak od denníka a pozrel na starý mlynček na kávu, ktorý stál uprostred jedálne. Vyzeral presne ako ten jeho doma. Mohol by to byť naozaj funkčný stroj času? Alebo to všetko bola len rozprávka?

Čítal ďalej. Keďže kapitán Plastik bol mladý a zvedavý, náhla myšlienka ho prinútila posunúť sa o dvesto rokov dopredu. Chcel vidieť, čo prinesie budúcnosť. Áno, chcel, ale všetko to navíjanie spôsobilo, že sa s mlynčekom niečo pokazilo a stroj prestal fungovať. Kapitán sa teda ocitol s loďou v budúcnosti, presnejšie v roku 2200.

Bohužiaľ, svet dopadol presne tak, ako vedci už dávno predpovedali. Tvrdili, že ak ľudia neprestanú znečisťovať, otravovať rieky, vzduch a pôdu, nastanú veľké problémy. Bohužiaľ, ľudia vedcov nepočúvali a nastali veľké problémy. O dvesto rokov neskôr boli všetky lesy vyrúbané a

plastový odpad pláva v každej rieke a mori.

Čo iné mohol robiť, povzdychol si kapitán a pokračoval v tom, čo začal. So Stratami a nálezmi preplával Čierne more, potom Stredozemné more a napokon vyplával do Atlantiku. Vtedy už bol známy široko-d'aleko, všetci námorníci ho poznali ako Plastového piráta, ako sám seba nazýval. Dostal prezývku Kapitán Plastik. Trvalo mu dvadsať rokov, kým vyčistil celý Atlantik od odpadu. Keď skončil, urobil si krátku prestávku na Barbadose. Tam v antikvariáte našiel mimoriadne dôležitý zväzok o morskom potkanovi menom Rumini. So 150-ročným zväzkom pod pazuchou sa potom plavil Panamským prieplavom do Tichého oceánu, kde bolo ešte stále veľa odpadu. Tu bol nútený prestať čistiť more, pretože sa mu pokazilo niekoľko strojov na palube. Kapitán sa preto rozhodol požiadať o pomoc. Musel si vybrať medzi Galapágami, obývanými obrovskými korytnačkami, Veľkonočným ostrovom, obývaným mäsožravými králikmi, alebo GPGP, alebo známejším názvom Tuta Oana.

Po prečítaní Ruminioho zväzku si kapitán povedal, že vyskúša moderných potomkov starovekých polynézskych potkanov, plastpiRÁTov. Zamieril teda do Tatu Oana. Kým sem dorazil, PJ už ledva udržal oči otvorené. Z posledných síl si prečítal koniec včerajšieho zápisu, ktorý si zapísal vlastnou rukou, pretože kapitán nemohol nájsť svoje okuliare. PJ sa ešte raz usmial, potom si položil hlavu na denník a zaspal. Od tej chvíle všetci traja chrápali na palube Stratov & Nálezov. Petito, kapitán a PJ, ktorého povolanie bolo teraz oficiálne:

lodný inžinier.

Obrázok sedem: Petito, nájdený
modro-biely papagáj so zahnutým
chrbtom pretože vždy varí

Štvrtá kapitola,

ktorá vám povie, že by ste mali prečítať každú knihu, ktorú môžete, a že na svete je vták, ktorý vyzerá ako modrá šmuha, keď letí, a že ho môžete počuť zzzzzzzzzzzz, ale dozviete sa aj to, kto je dievčatko, ktoré sa narodilo na brehu rieky pred dávny

časom

Malá

Petra Greenheart sa narodila na druhom konci sveta, vo veľkomeste v starej Európe. Narodila sa v dobe, keď sa dospelí vôbec nezaujímali o prírodu, nestarali sa o rastliny, zvieratá, dokonca ani o seba, iba o peniaze. Preto komíny tovární v meste, kde Petra žila, vypúšťali žltý dym, ktorý

namal'oval mraky na žltó.

V zime si deti stavali snehuliakov zo žltého snehu a v lete, keď pršalo, si len ťažko mohli vyprať žlté škvrny z oblečenia. Zdalo sa, že zlý vzduch prenikol do duší ľudí. V škole boli dve deti, bratia Bakatsovci,

ktorí všetkým liezli na nervy. Keď si títo dvaja Bakatsovci doberali malého chlapca v dolnej škole, Petra zasiahla. Podarilo sa jej bratov odohnať, ale mala roztrhané šaty a malú fľaštičku s vodou, rozbitú.

Petriny rodičia o tom vedeli, ale ešte viac sa obávali znečistenia ovzdušia. Aby ich dieťa bolo zdravé, rozhodli sa odísť z mesta.

Prest'ahovali

sa do malej horskej dedinky v chladnom tieni pohoria

Maramures. Stála tam stará, zničená budova školy, do ktorej počas poslednej veľkej vojny "hlúpi vojaci" vystrelili množstvo guliek. To bolo príslovie správcu školy, pána Alexandra, že ak niekto urobil niečo, čo sa mu nepáčilo, povedal "hlúpy". Malá Petra sa tu, v škole na brehu rieky Lápos, naučila čítať a písať. To, že rada čítala, je slabé slovo.

Prečítala každú knihu, ktorá sa jej dostala do rúk.

Do svojich desiatich rokov prečítala všetky detské knihy v knižnici a odvtedy si - samozrejme, so súhlasom rodičov - mohla požičiavať knihy z oddelenia pre dospelých. Precestovala celý svet. Nie celkom, pretože na skutočné cestovanie nemala dosť peňazí. Ale vo svojej fantázii všade cestovala, pretože všetko čítala a pamätala si to. Romány, vedecké knihy, cestopisy, príbehy. A nie nadarmo, pretože prostredníctvom stránok týchto kníh precestovala Afriku, Grónsko, Papuu-Novú Guineu a dokonca aj Antarktídu. Ak veľa čítate, vidíte svet ako nikto iný. Ak zavrela oči, pred očami sa jej zjavil celý vesmír. V jej predstavivosti sa naraz objavila Zem a všetky jej početné tvory. Všetky tie zvláštne tvory vibrovali, spievali, lietali, behali, plávali. Bolo to úžasné.

Teta Petra

alias profesor Greenheart

je znázornená na tomto obrázku.

Petrina predstavivosť bola taká silná, že sa v okamihu mohla ocitnúť kdekoľvek. Rada si myslela, že sa môže rozprávať s akýmkoľvek tvorom. Keby chcela, mohla by sa v okamihu myšlienok ponoriť do morských hĺbín. Alebo, ak sa jej chcelo, mohla lietať vysoko. Potom by mohla vidieť zvieratá, rastliny, rieky a moria, mesiac a hviezdy, ako splývajú v jednu veľkú živú bytosť. Preto je logické, že keď Petra vyrástla, stala sa učiteľkou. V tej istej škole, ktorú navštevovala ako dieťa, učila biológiu, fyziku, chémiu, životné prostredie a matematiku. Mnohým ľuďom sa tieto predmety zdajú nudné, ale nie jej žiakom. Je dobré vedieť, že

učiteľ, ak sa snaží, dokáže urobiť všetko zaujímavým.

A teta Petra sa snažila. Bola štíhla a vysoká a krátke čierne vlasy nosila v účese. Pohybovala sa svižne, nad špicatým nosom jej veselo žmurkali dve tmavé oči a nič neuniklo jej pozornosti. Nemala manžela ani deti, vždy hovorila, že škola je jej rodina. A naozaj všetok svoj čas venovala vyučovaniu. Ak malo niektoré z detí problém, mohlo za ňou prísť. Potom sa teta Petra prikrčila k malému žiakovi a počúvala, čo hovorí. S deťmi to vedela tak dobre a svoju prácu mala tak rada, že keď sa po 25 rokoch učenia stala profesorkou, požiadali ju, aby sa stala riaditeľkou školy. Teta Petra, ktorá mala v tom čase už sivé pramienky vo vlasoch a na nose pripnuté malé okrúhle okuliare, bez rozmýšľania súhlasila.

Profesorka Greenheart

od začiatku vedela, že administratíva bude náročná, pretože bude mať menej času na učenie a viac času na administratívu. Pretože okolo

školy bolo veľa práce. Na jednej strane samotná škola. V záhrade boli krásne stromy a výhľad bol nádherný, ale tá postriekaná budova! Na rekonštrukciu neboli peniaze. A potom tu bol problém so správcom školy, pánom Alexandrom. Iste, bol to stále Alexander, ten istý Alexander, ktorému sa aj malá Petra snažila vyhýbať, pretože vyzeral tak prísne. Vtedy ho malá Petra a jej spolužiaci začali volať Susi a to meno sa jej vžilo, počula ho na chodbe na pol ucha a používajú ho aj dnešní študenti. Susi je mimochodom skratka pre niečo nepríjemné, pretože nielen námorníci, ale aj študenti majú radi tajomné mená.

Dozorca bol ryšavý, rohatý muž s dlhými rukami a nohami pripomínajúcimi pavúka smrťáka dorasteného do úplna. Na nose nosil hrubé okuliare, v ktorých sa mu očné buľvy leskli ako dve vypráždané vajcia. S pribúdajúcim vekom bol správca Alexander čoraz nevrlejší a sťažoval sa. Nemal rád deti, ale nemohol vystáť ani odpadky.

-Prečo tieto koše na separovanie, pani riaditeľka? Čakám týždeň, kým ich odvezú a oni to všetko vysypú do jedného, - pýtal sa často.

Ak tetu Petru niečo mohlo rozrušiť, tak to bolo práve toto:

"budú to všetko sypať dokopy".

Ale ona sa zhlboka nadýchla a trpezlivo odpovedala.

- Takže, milý Alexander, aby sa deti naučili, ako správne likvidovať odpad,
- zámerne vložila slovo "milý", hoci si vôbec nemyslela, že Alexander je milý, a školník odpovedal.
- Tie deti, ktoré dokonca pijú vodu z plastu? Prepáčte, ale čo bude nasledovať? Vzduch vo vrecúšku? - posmieval sa - Za mojich čias sme vracali aj fľašu od mlieka, tieto deti v živote nič nevrátili, sú rozmaznané, všetko vyhadzujú, fakt, pani riaditeľka, prosím vás, to je hlúpy svet, hlúpy.

Keď bola teta Petra unavená z práce, vždy sa išla prejsť na breh rieky. Tu sa jej trochu uľavilo, akoby rieka odplavila jej starosti. Ako dieťa sa tu po škole často hrávala. Rozhliadla sa okolo seba, ale nikoho tam nebolo. Nemohla dnešným deťom vyčítať, že trávia voľný čas inde. Rieka akosi zmenila farbu a vôňu.

Už to nebolo také svieže ako predtým.

Tam, kde boli kedysi slimáky a mušle, sa teraz nachádzali roztrhané plastové vrecká a odhodené plastové fľaše. Ale vážne, čo je to za svet, kde sa pije voda z plastov? Keď malá Petra ako dieťa dostala smäd, jednoducho bežala ku kohútiku, otočila ho a napila sa.

Dodnes si pamätá, aká studená a chutná bola voda z kohútika. Ale odkedy sa vodárne predali, voda z kohútika zmenila farbu a vôňu.

Profesorka Greenheart ju ako riaditeľka nechal otestovať a výsledky ukázali, že už nie je vhodná na pitie, iba na umývanie rúk. Rodičia sa obávali o bezpečnosť svojich detí, a tak každému k desiate pribalili fľašu minerálnej vody. V škole bolo veľa detí, ktoré sa nevedeli napiť ani z vodovodu.

Profesorka napísala v mene školy listy vodárenskej spoločnosti a kancelárii starostu, ale dodnes nedostala žiadnu odpoveď. Nemôže to byť tak, povedala sama sebe, že pán Alexander má pravdu a situácia je beznádejná.

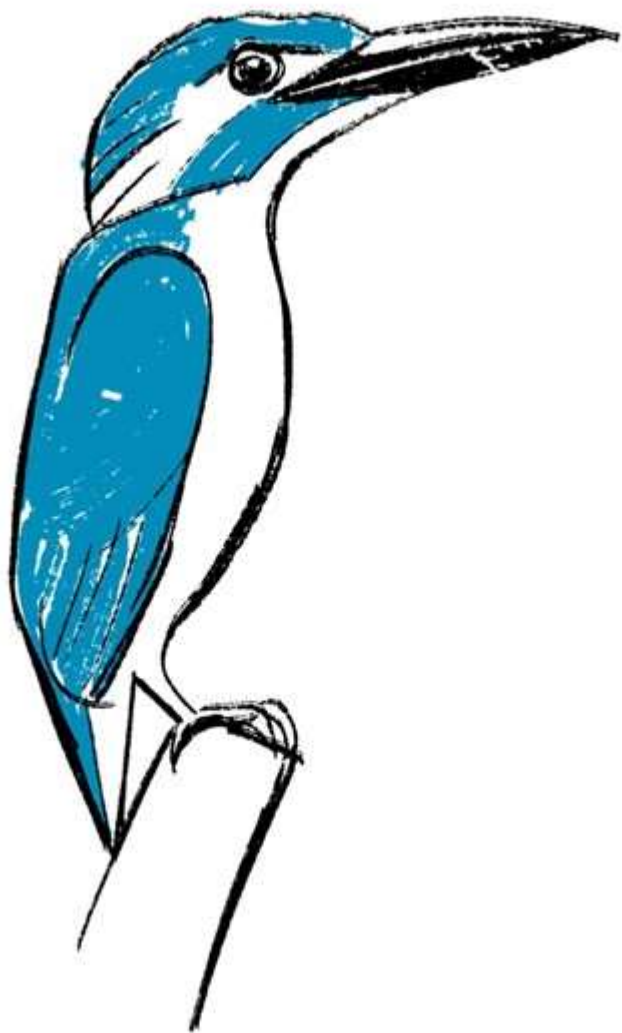
-Niekde musí byť šanca, záblesk nádeje, - vzdychla si profesorka.

V tej chvíli sa ozvalo bzučanie a cez rieku sa mihol modrý pruh. Teta Petra sa potešila, keď spoznala Z, kráľovského rybára. Spolu s jedným spolužiakom ho volali Z, pretože keď zimolez letí, jeho krídla bijú veľmi rýchlo, takže bzučí ako veľký čmeliak. Malej Petre sa často stávalo, že keď s kamarátkou hľadali na pláži slimáky, neďaleko preletel zimolez. "Zzzzzz", počuli by.

Zzzzzz - povedali si potom s úsmevom. Z sa ako zvyčajne posadil na konár stromu. Topoľ, ku ktorému konár patril, bol hneď oproti profesorky Greenheartovej, ktorá si rýchlo zložila okuliare na čítanie - aj na diaľku videla výborne. Z sa pozrel na vodu a potom šikovne zaútočil. Ponoril sa do vody a vrátil sa s malou rybkou v zobáku. No práve keď si sadol na konár, rybka mu vykĺzla zo zobáka a spadla späť do vody. Zvláštne, pomyslel si profesor. Už veľakrát videla Z loviť ryby, ale zatiaľ vždy svoju korisť zručne prehltol. Rybárík to skúsil ešte raz, ale opäť svoju korisť pustil. Teta Petra prižmúrila oči a pomyslela si, že jej zrak slabne. Z-ov spodný zobák bol zlomený. Bolo možné, že

niečo môže zlomiť

zobák tohto vtáka? A ak áno, čo sa s ním stane? Ak vták nemôže jesť, čoskoro zomrie od hladu. Z sa o to pokúsil tretíkrát, ale bez úspechu. To už bolo na profesora Greenhearta priveľa. Vyskočila a ponáhľala sa späť do školy.

číslo devět: Z,

královský rybár,

sedí na strome.

OBSAH

o Úvod	2.
o Kapitola 1	8.
o Druhá kapitola	25.
o Tretia kapitola	36.
o Štvrtá kapitola	49.

ID číslo projektu: 2020-1-HU01-KA201-078843

Erasmus+